

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/40/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4223200820
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:4223200820.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Táne Šefčíkovej, vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. B., narodený XX.XX.XXXX, C. B., narodený XX.XX.XXXX, B. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom u otca, všetky zastúpené: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, ako kolíznym opatrovníkom, deti matky: C. B., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom A. D., E. F. XXX/XX, zastúpená splnomocnencom: Mgr. Helena Farkašová, advokátka so sídlom Nové Zámky, Žerotínova bašta 1, a otca: G. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom A. D., t. č. bytom E., B. XXX, o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Komárno, č. k. 12P/34/2023-127 z 23. novembra 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o vyživovacej povinnosti matky, vo výroku o zmene rozsudku Okresného súdu Komárno sp. zn. 12P/55/2022 zo dňa 06.10.2022 v časti o vyživovacej povinnosti a vo výroku o trovách konania z r u š u j e a vec v tomto rozsahu v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Komárno, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti otca. Ďalej rozhodol, že obaja rodičia sú povinný zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok. Matku zaviazal k vyživovacej povinnosti vo výške 100,- eur mesačne na každé dieťa, a to vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca maloletých detí. Ďalej upravil styk matky s maloletými deťmi každý párny týždeň od štvrtka od 16,00 hod. do nedele do 16,00 hod. s tým, že otec je povinný maloleté deti riadne pripraviť a odovzdať matke v mieste svojho bydliska a matka je povinná deti riadne a včas vrátiť otcovi na tom istom mieste. Zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Komárno sp. zn. 12P/55/2022 (nie je uvedené číslo listu rozsudku, ktoré spolu so spisovou značkou tvoria číslo konania podľa § 173 vyhlášky č. 543/2005 Z. z. – poznámka odvolacieho súdu) zo dňa 06.10.2022 v časti o úprave výkonu rodičovských práv a povinností o maloleté deti. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 25 ods. 1, 2, § 26, § 36 ods. 1, § 43, § 62 ods. 2, 3, 4, 5, § 78 Zákona o rodine (ďalej aj „ZoR“) a dospel k záveru o závažnej zmene pomerov na strane maloletých detí odôvodňujúcej zmenu súdneho rozhodnutia, preto vyhovel návrhu otca a maloleté deti zveril do jeho osobnej starostlivosti s prihliadnutím na záujem maloletých detí, ktoré prežívajú veľmi náročné obdobie po rozvode svojich rodičov, čo sa prejavuje v ich správaní a vyplýva to aj z pohovoru s nimi či zo správy školy. Maloleté deti svojim správaním vyjadrujú emocionálnu neistotu a strach zo straty rodinného prostredia, maloletý A. a maloletý C. majú problémy so správaním, ako aj so zhoršeným prospechom, sú vo veku, kedy majú tendencie vyhľadávať čo najlepšie výhody pre seba, prameniace z aktuálnej rodinnej situácie, potrebujú usmernenie a pevné zásadové vedenie, ktoré v súčasnosti sú naplnené na strane otca, ktorý predstavuje pre deti väčšiu autoritu, je časovo flexibilnejší a má teda väčší časový priestor na ich výchovný vplyv. Maloletá B. preferuje jednoznačne otca, s ktorým sa cíti dobre, pričom vyjadrila vôľu

sa s matkou stretávať. Rovnako maloletý A. a maloletý C. jemne preferujú starostlivosť otca, ktorý býva v E., kde navštevujú školu, majú tam kamarátov a mimoškolské aktivity, avšak jednoznačne nechceli uprednostniť ani jedného z rodičov. Prvoinštančný súd nepovažoval za vhodnú úpravu rodičovských práv a povinností formou striedavej starostlivosti, ktorá by deťom neposkytla stabilitu rodinného prostredia. Všetky maloleté deti zveril do starostlivosti otca, u ktorého je prostredie pre nich vyhovujúce. Zároveň rozhodol aj o úprave styku matky s maloletými deťmi napriek tomu, že otec styk nežiadal upraviť, považoval to za vhodné z dôvodu neprerušenia kontaktu medzi deťmi a matkou, ktorá má právo realizovať svoj výchovný vplyv na deti. V rámci zmeny úpravy rodičovských práv a povinností rozhodol aj o vyživovacej povinnosti zo strany matky. Od poslednej úpravy výživného rodičia neuvádzali žiadnu podstatnú zmenu pomerov, obaja majú pravidelný príjem cca 1 000,- eur, preto doposiaľ určená výška výživného v predchádzajúcom rozhodnutí v rámci rodičovskej dohody schválenej súdom vo výške 100,- eur mesačne bola podľa prvoinštančného súdu primeraná veku, potrebám maloletých detí, ako aj zárobkovým možnostiam rodičov v čase vyhlásenia rozsudku.

3. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie do výroku o vyživovacej povinnosti podala matka v zákonnej lehote odvolanie a žiadala určiť vyživovacu povinnosť vo výške 60,- eur na maloletého A., vo výške 50,- eur na maloletého C. a vo výške 40,- eur na maloletú B.. Nesúhlasila s konštatovaním prvoinštančného súdu o neuvádzaní žiadnej podstatnej zmeny pomerov a o pravidelnom príjme rodičov cca 1 000,- eur, keďže podľa ňou predloženého príjmu prvoinštančný súd v rámci konania neriešil otázku výživného, pokiaľ by sa tým bol zaoberal, bola by uviedla nové, relevantné skutočnosti týkajúce sa jej príjmu a výdavkov od posledného rozhodovania súdu v roku 2022, kedy sa jej príjem pohyboval v rozmedzí od 1 000,- eur do 1 200,- eur, avšak v rámci neho bol aj daňový bonus poberaný na maloleté deti vo výške cca 350,- eur až 500,- eur mesačne, ako aj rodinné prídavky. Na maloletého B. B. dostáva výživné vo výške 100,- eur mesačne, žije sama a iný príjem nemá. Keďže súhlasila so zverením maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, nebude poberať daňový bonus a jej mesačný príjem sa zníži na cca 600,- eur mesačne, pričom býva v rodinnom dome, ktorého je podielovou spoluvlastníčkou a okrem výdavkov na energiu, spláca aj hypotéku, pôžičku a poisťku. Vzhľadom na tieto výdavky nebude v jej schopnostiach platiť výživné v stanovenej výške.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

6. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky nesúhlasil s ňou navrhovanou výškou výživného, keďže od 01.01.2024 je v pracovnom pomere vo firme, kde predtým pracoval na základe živnosti a jeho mesačný príjem bol cca 1 200,- eur, avšak toho času už bude jeho príjem ako zamestnanca cca 800,- eur, teda nižší o cca 400,- eur. Poukázal na neprispievanie na krúžkové činnosti detí zo strany matky, ani na výlety organizované školou, pričom starší syn bude od budúceho roku navštevovať strednú školu v Nových Zámkoch, čím sa zvýšia výdavky, ktoré má aktuálne vo výške 460,- eur na nájomné s réžiou, na mobil a internet. Súhlasil s výživným stanoveným súdom prvej inštancie.

7. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka zotrvala na dôvodoch jej odvolania a žiadala, aby odvolací súd rozhodol podľa jej odvolacieho návrhu.

8. Krajský súd, ako súd odvolací [§ 3 ods. 5 písm. b) CMP], po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania § 385 ods. 1 CSP a contrario a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o vyživovacej povinnosti, vo výroku o zmene rozsudku Okresného súdu Komárno sp. zn. 12P/55/2022 zo dňa 06.10.2022 v časti o vyživovacej povinnosti a v súvisiacom výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vec mu v tomto rozsahu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti matky nie je vecne správne, pretože prvoinštančný súd sa pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti otca dopustil nesprávneho právneho posúdenia veci, ale je tiež nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie náležitosti riadneho rozhodnutia nespĺňa.

10. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP] sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 4/2009).

11. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka konania, resp. strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (stranou sporu), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (bližšie pozri rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III. ÚS 60/04 – H.). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. *Georgiadis c. Grécko* z 29. mája 1997, *Recueil III/1997*, či rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko* a *Hiro Balani c. Španielsko*, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B).

12. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť účastníkovi konania, resp. sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces.

13. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

14. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

15. Podľa § 37 CMP, súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním.

16. Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

17. Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

18. Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

19. Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

20. Odvolací súd dodáva, že mimosporové konania sú ovládané vyhľadávacím princípom (tzv. materiálne konania), na čo nová právna úprava (CMP) reagovala ustanoveniami, ktoré poskytujú súdom dostatočný priestor na to, aby zistili stav veci. Súd preto „musí“ iniciatívne zasahovať do konania, najmä do dokazovania, čím na seba preberá významnú mieru dôkaznej iniciatívy. Keďže jedným z najdôležitejších princípov mimosporového konania je princíp ochrany verejného záujmu (čl. 1 CMP), súdy uplatňujú aj iné metódy konania než v sporovom konaní (napr. súd môže konať z úradnej povinnosti, uplatňuje sa v širšej miere vyšetrovací princíp, princíp oficiality, princíp materiálnej pravdy a pod.). Proces

dokazovania ovláda vyšetrovacía zásada a súd je oprávnený vykonať aj dôkazy, ktoré nenavrhli účastníci konania (sleduje sa tým potreba zistenia „skutočného“ stavu vecí, ktorý bude určujúcim pre vydanie rozhodnutia). Na postup vykonávania dôkazov sa subsidiárne aplikuje CSP.

21. Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22. Podľa § 62 ods. 2, 5 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Podľa § 75 ods. 1, veta prvá ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

24. Podľa § 76 ods. 1 ZoR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

25. Rodičia maloletého dieťaťa sú povinní prispievať na výživu maloletého dieťaťa, pričom plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, pričom výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Zároveň pri určení výživného súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Je potrebné zdôrazniť, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania. Základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov platí výživné, je zistenie ich skutočných príjmov, ako aj podkladov odôvodňujúcich záver, že tento príjem zodpovedá telesným i duševným schopnostiam rodiča, jeho skúsenostiam, plneniu jeho pracovných povinností, ako aj miestnym možnostiam jeho uplatnenia. Výživným sa rozumejú náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb maloletého dieťaťa v súvislosti s jeho všestranným rozvojom a vývojom tak po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu týchto životných potrieb dieťaťa je rôzny, a to vzhľadom na jeho vek, spôsob prípravy na jeho budúce povolanie, zdravotný stav, ale aj jeho schopnosti. Na odôvodnené potreby oprávneného bezprostredne vplyvajú schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Ak sú tieto obmedzené, je zrejmé, že odôvodnenými budú môcť byť len bežné potreby nepresahujúce obvyklú základnú mieru potrieb oprávneného. Naopak pri vyššej životnej úrovni povinného môžu pod odôvodnené potreby spadať napr. vyššie uvedená tvorba úspor, ktorá síce nie je nevyhnutná, avšak môže dopomôcť k rozvoju oprávneného dieťaťa. Rozhodujúce sú vždy reálne zárobkové možnosti povinného dané ako jeho subjektívnymi vlastnosťami (vzdelaním, skúsenosťami, fyzickýminosťami), tak objektívnymi skutočnosťami, ako je najmä prítomnosť pracovných príležitostí. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného súd prihliada na druhej strane i vtedy, ak povinný bez náležitého odôvodnenia na seba berie neprimerané majetkové riziká, pochybne investuje, berie nevýhodné pôžičky, príp. sa vzdá lepších zárobkov, výhodnejšieho zamestnania a pod. Pri zmene zamestnania povinného na zamestnanie s nižším zárobkom súd povinne skúma okolnosti, za ktorých k uvedenej zmene došlo, a najmä či k nej došlo z dôležitých dôvodov, napr. zo zdravotných dôvodov povinného. V opačnom prípade by sa pri určovaní výživného vychádzalo zo schopností a možností povinného pred takouto zmenou zamestnania, resp. z majetkových pomerov, ktoré by tento mal, ak by svoj majetok nevystavoval neprimeraným majetkovým rizikám. Súd by v takomto prípade nemal brať ohľad na pokles príjmu povinného a pri určení výživného by mal vychádzať zo stavu, ako keby k zmene zamestnania povinného nedošlo.

26. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie rozhodoval o zmene úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom pochádzajúcim z rozvedeného manželstva, ktorá bola naposledy vykonaná rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 12P/55/2022 – 116 zo dňa 06.10.2022, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, bola schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej boli všetky 3 maloleté deti zverené do starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a otec bol zaviazaný k vyživovacej povinnosti vo výške 100,- eur mesačne na každé dieťa, ktoré výživné je splatné vždy do 18. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, styk otca s deťmi bude realizovaný po vzájomnej dohode a žiaden z účastníkov nemal nárok na náhradu trov

konania. Predmetný rozsudok neobsahoval odôvodnenie, keďže po jeho vyhlásení sa účastníci konania na pojednávaní vzdali práva podať odvolanie. Súd prvej inštancie na základe návrhu otca, ktorý sa domáhal zverenia maloletých detí do svojej starostlivosti rozhodol tak, že všetky 3 maloleté deti zveril do starostlivosti otca, upravil styk matky, ktorú zároveň zaviazal k vyživovacej povinnosti vo výške 100,- eur mesačne na každé dieťa k rukám otca.

27. Z obsahu napadnutého výroku vyplýva vyživovacia povinnosť matky vo výške 100,- eur mesačne, ktorú prvoinštančný súd odôvodnil v bode 10. napadnutého rozsudku veľmi stroho len pár vetami tým, že od poslednej úpravy výživného rodiča neuvádzali žiadnu podstatnú zmenu pomerov, obidvaja majú pravidelný príjem cca 1 000,- eur, a preto doposiaľ určená výška výživného podľa predchádzajúcej dohody rodičov je primeraná veku, potrebám maloletých detí, ako aj schopnostiam a možnostiam oboch rodičov.

28. Predmetné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie považuje odvolací súd za absolútne nepreskúmateľné, arbitrárne, pričom z neho nie je možné zistiť, z akých skutkových zistení súd prvej inštancie vychádzal pri posudzovaní potrieb maloletých detí, zárobkových možností rodičov, pretože príjem každého z rodičov vo výške cca 1 000,- eur mesačne vykonanému dokazovaniu nezodpovedá, a to s poukazom na výplatné pásky matky o jej mzde za mesiace máj až júl 2023 (na č. l. 86 až 88 spisu), z ktorých vyplýva, že čistý príjem matky v jednotlivých mesiacoch je uvedený vrátane daňového bonusu, ktorý bol v rozsahu od 349,- eur do 426,- eur, navyše nebol zisťovaný priemerný mesačný zárobok matky za posledných 12 mesiacov a vychádzajúc z uvedených výplatných pásek nie je možné uzavrieť, že príjem matky približne 1 000,- eur. Prvoinštančný súd sa taktiež vôbec nezaoberal odôvodnenými potrebami maloletých detí, pričom vzhľadom na vyhľadávací princíp bolo jeho povinnosťou zistiť skutočný stav vecí, a to bez ohľadu na tvrdenia či netvrdenia účastníkov konania, ktorí podľa súdu neuvádzali žiadnu podstatnú zmenu pomerov, ktorý záver je však nesprávny a nezodpovedá zásade riadne vykonaného dokazovania a na jeho základe zisteného skutočného stavu vecí.

29. Z odôvodnenia predmetného rozsudku o vyživovacej povinnosti nie je možné vôbec zistiť, akými úvahami sa prvoinštančný súd riadil a spravoval pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti matky k maloletým deťom, ktorú len paušálne zaviazal k rovnakej výške vyživovacej povinnosti, ako bol zaviazaný otec v konaní o rozvod manželstva v roku 2022, čo vôbec nezodpovedá potrebe rozhodovania o vyživovacej povinnosti v súlade s odôvodnenými potrebami maloletých detí, ale aj schopnosťami a možnosťami rodičov, ktorých pomery prvoinštančný súd neskúmal a vôbec neuviedol vo svojom rozhodnutí.

30. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o vyživovacej povinnosti matky, vrátane závislého výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

31. Úlohou súdu prvej inštancie bude zistiť náležite v riadnom dokazovaní skutočný stav vecí pre rozhodnutie o vyživovacej povinnosti matky k maloletým deťom a ustáliť počiatok vyživovacej povinnosti. Je potrebné zistiť aj aktuálne odôvodnené potreby maloletých detí, výdavky na ich základné životné potreby, na školské potreby, záujmovú činnosť, či spojené zdravotným stavom a podobne. Taktiež je potrebné zistiť schopnosti a možnosti oboch rodičov, predovšetkým ich mzdu z pracovného pomeru, a to za posledných 12 mesiacov a aktuálne, ktoré obdobie je rozhodujúce pre určenie vyživovacej povinnosti matky, po odpočítaní daňového bonusu poberaného matkou na maloleté deti a rodinných prídavkov, keďže daňový bonus síce zvyšuje príjem rodiča, ale v danom prípade z dôvodu zmeny zverenia maloletých detí ho už matka poberať nebude. Taktiež je potrebné dôkladne zistiť majetkové pomery každého z rodičov, teda výdavky na ich bývanie, na základné životné potreby, prípadne výdavky spojené s ich úverovou zaťaženosťou a túto následne posúdiť z hľadiska dôvodnosti poskytnutého úveru, teda či je potrebné ho zohľadniť na úkor vyživovacej povinnosti. Po náležitom zistení skutočného stavu vecí súd prvej inštancie svoje rozhodnutie riadne a dostatočne odôvodní tak, aby bolo preskúmateľné a spĺňalo kritériá rozsudku v zmysle ust. § 220 CSP.

32. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (391 ods. 2 CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).